

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія України

Освітня програма Початкова освіта

Спеціальність : 013 Початкова світа

Галузь знань : 01«Освіта»/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від “25” січня 2024 р.

м. Коломия - 2024

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія України
Викладач (-і)	Марчук Микола Васильович
Контактний телефон викладача	0955077102
Е-mail викладача	mykola.marchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Денна, заочна форма
Обсяг дисципліни	90/90
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-earn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=63&id_cou=6615
Консультації	Консультації до самостійної роботи студентів проводиться на практичних заняттях (тривалість – не фіксована, залежить від потреб студента проводиться у межах робочого часу викладача.
2. Анотація до курсу	
<p>Історія України є нормативною дисципліною для студентів усіх спеціальностей системи вищої освіти. Вона покликана допомогти майбутньому спеціалісту з вищою освітою знати основні історичні події, факти, явища, закономірності історичного процесу, підвищити рівень історичної свідомості і політичної культури. Вивчення цього курсу безпосередньо впливає на формування наукового світогляду і загальної культури, дає можливість зрозуміти зміст, характер та особливості історичного розвитку України, генезису української нації в контексті всесвітньої історії. Вивчення історії України дає можливість майбутньому спеціалісту глибше усвідомити своє місце у навколишньому світі, виразніше відчувати значення своєї майбутньої праці і можливі шляхи її вдосконалення.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета: вивчення курсу української історії покликане допомагати студентам відкривати нові сторінки історичного життя нашого народу, його героїчну і повчальну історичну долю. В сучасних історичних умовах незалежної, суверенної Української держави важливо осмислити її історичний шлях на принципах правди, об'єктивності, без ідеологічних догм і фальсифікацій.</p> <p>Завдання: знання з історії України мають велике практичне значення.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК6. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>СК2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР1. Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.</p> <p>ПР3. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватись юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності у початковій школі.</p>	

ПР4. Спілкуватись із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного і писемного мовлення молодших школярів.

ПР6. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформативної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх урізні форми.

ПР16. Використовувати основні техніки спілкування із дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		16/6	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		14/4	
самостійна робота		60/80	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	013 Початкова освіта	1	Нормативний
Тематика курсу			
Тема, план	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<p>Тема 1. Найдавніші часи та початки людської цивілізації на території України. Хронологічні рамки давньої історії України, її періодизація. Освоєння людьми теренів сучасної України. Стоянки первісних людей. Форми соціальної організації. Виникнення скотарства, землеробства і ремісництва. Зародження перших релігійних уявлень і мистецтва. Трипільська культура. Прабатьківщина, розселення, господарство і Побут трипільців. Кіммерійці. Скіфи. Сармати. Античні міста-колонії Північного Причорномор'я: виникнення, населення, Господарське життя, політичний устрій і духовне життя. Походження та розселення слов'ян. Анти. Германські племена на території сучасної України.</p>	2	2	8
<p>Тема 2. Княжа доба української історії. Виникнення перших державних утворень в Середньому Подніпров'ї. Союзи племен. Утворення держави із центром у Києві. Князі Дір і Аскольд. Держава за часів Олега. Князь Ігор. Княгиня Ольга та її реформи. Зовнішня політика Київської держави. Правління князя Святослава. Київська Русь за Володимира Великого. Запровадження християнства у Київській державі та його значення.</p>	2	2	10

<p>Тема 3. Козацька доба української історії. Причини і джерела виникнення українського козацтва. Запорозька Січ. Політичне, соціально-економічне становище українських земель під владою Польщі в першій половині XVII ст.. Причини війни. Початок визвольної війни та перемоги козацьких військ в 1648 р. Характер, мета, рушійні сили війни. Поділ України. Руїна. Гетьманство І.Мазепи. Внутрішня і зовнішня політика. П.Орлик і його Конституція. Соціально-економічне становище українських земель в складі Росії. Знищення Запорозької Січі. Остаточна ліквідація автономії України. Визвольна б-ба українського народу у др. пол. XVII ст..</p>	2	2	10
<p>Тема 4. Україна у складі двох імперій (1772-1918 рр.). Адміністративно - територіальний устрій та регіональний поділ українських земель у складі іноземних держав. Чисельність населення та його етнічний склад. Наддніпряньська Україна в системі міжнародних відносин. Занепад кріпосницьких та зародження ринкових відносин в Україні. Початок промислового перевороту в Україні. Антикріпосницька боротьба в Україні, У.Кармелюк. Суспільно – політичний рух у Наддніпряньській Україні.</p>	2	2	10
<p>Тема 5. Україна у XX столітті. Створення Української соціалістичної радянської республіки та входження України до складу СРСР. Україна у 1920-х – на початку 1930-х років. НЕП та голодомор 1921-1922 років. Культурне і духовне життя в роки НЕП. Радянська модернізація України (1928-1939) та голодомор 1932-1933рр. Культура України в 30-х роках. Україна під час Другої світової війни. Україна на завершальному етапі війни 1943-1945 рр. Відбудова народного господарства в Україні. “ Хрущовська відлига ” та її наслідки для України. Русифікаторська політика в Україні у 1960-х – першій половині 1980-х років. Спроба зміни усіх сфер суспільно-політичного та соціально-економічного життя М. Горбачовим. Розпад СРСР.</p>	2	4	10
<p>Тема 6. Україна в епоху незалежності. Основні кроки на шляху українського державотворення. Прийняття Конституції України. Особливості внутрішньої і зовнішньої політики України в роки незалежності: проблеми та</p>	2	2	10

перспективи розвитку. Історична оцінка парламентів, Президентів та урядів України у 1990 - 2004 роках. Причини та наслідки Помаранчевої революції в Україні. Причини та наслідки Революції Гідності.			
---	--	--	--

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	40 балів робота на семінарських заняттях; 10 балів за самостійну роботу; 50 балів за екзамен. https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-proorhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykhdokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-%e2%84%96447-vid-24.07.2015r.pdf
	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань, креативність рішень, творчий підхід.
Семінарські заняття	На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами реферати, їх виступи, активність в дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові оцінки за кожне семінарське заняття вносяться до журналу занять навчальної групи. Одержані студентом оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при визначенні підсумкової оцінки (рейтингу) з даної навчальної дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів

7. Політика курсу

Вивчення навчальної дисципліни «Історія України» вимагає: виконання завдань згідно з навчальним планом; підготовки до семінарських занять; роботи в інформаційних джерелах; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури. Підготовка та участь у семінарських заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення теоретичного матеріалу, конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній літературі. Студент повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу, дотримуватися в освітньому процесі академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти; розвивати в осіб, які навчаються у ЗВО, самостійність, ініціативу, творчі здібності; дотримуватися законів України, статуту та Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
<https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf>

8. Рекомендована література

Базова

- Багацький В. В., Кормич Л. І. Історія України: підручник / В. В. Багацький, Л. І.Кормич. – Вид. третє, доп. і переробл. – К. : Алерта, 2010.
- Бойко О. Д. Історія України : підручник / О. Д. Бойко. – 5-те вид., допов. – К.:Академвидав, 2014 (Серія «Альма-матер»).
- Висоцький О. Ю. Історія української культури : навчальний посібник. –Дніпропетровськ : НМетАУ, 2009.
- Історія української культури : курс лекцій / О. В. Ліхолат, П. А. Дігтяр, С. Ю. Боева та ін.; під заг. ред.

д-ра іст. наук С. О. Костилюєвої. – К. : НТУУ «КПІ», 2010.

5. Історія української культури : навч. посіб. / О. Ю. Павлова, Т. Ф. Мельничук, І. В. Грищенко; за ред. О. Ю. Павлової. – К. : Центр учбової літератури, 2012.

6. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія; М - во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси: ЧДТУ, 2016.

Допоміжна

1. Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення: Хронологічний довідник. – 2-ге вид., доп., доопрац. – К. : Наукова думка, 2005.

2. Енциклопедія постмодернізму/ за ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003.

3. Енциклопедія трипільської цивілізації: у 2 томах / за ред. М. Ю. Відейка. – К. : Укрполіграфмедіа, 2004.

4. Історія України: довідник / упоряд. : С. Крупчан [та ін.] / Крупчан (Упоряд.) Т. Крупчан (Упоряд.), О. Скопненко (Упоряд.), О. Іванюк (Упоряд.). – 5-те вид., перероб. і доп. – К. : Казка, 2010.

Історія України: Короткий тлумачний словник / Національний технічний ун-т України «Київський політехнічний ін-т» / О. А. Підлісна (відп. ред.) Олександр Васильович Лихолат.

6. Марчук М. Січковий рух на Покутті.. *Україно моя вишивана: етнокультурний та освітньо-виховний потенціал української вишиванки* : зб. тез III Міжнародної онлайн-конференції, 19 травня 2022 р. / за заг. ред. Н. Богданець-Білокаленко (електронне видання). Київ: Педагогічна думка, 2022. 294 с. (С.34-38)

Викладач

Марчук Микола Васильович